

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนบนพื้นที่สูง :
กรณีศึกษา ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน นางสาวสินีนาด โหระหุตะ

ปริญญา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม)

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ
รองศาสตราจารย์ พวงเพชร ธนสิน

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนบนพื้นที่สูง ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ และศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนบนพื้นที่สูง ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน

การดำเนินการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงสำรวจ โดยประชากรในการศึกษา คือ หัวหน้าครัวเรือนหรือแม่บ้านที่เป็นผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการขยะมูลฝอย จำนวน 9 หมู่บ้าน ในตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ และได้กลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage random sampling) จำนวน 191 ครัวเรือน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แบบสอบถาม การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม และการสัมภาษณ์เพิ่มเติม ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติพรรณนาแสดงด้วยค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์เปรียบเทียบใช้สถิติ T-test และ ANOVA

การศึกษาวงจรพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยครั้งนี้ ครอบคลุมพฤติกรรมทั้ง 3 ขั้นตอน ได้แก่ การเก็บรวบรวมขยะมูลฝอย การคัดแยกขยะมูลฝอยก่อนทิ้งและการนำไปใช้ประโยชน์ และการกำจัดขยะมูลฝอย พบว่าประชาชนบนพื้นที่สูง ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยอยู่ในระดับปานกลางทั้ง 3 ขั้นตอน

ผลการศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย ของประชาชนบนพื้นที่สูงที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน ได้แก่ ระดับการศึกษา กลุ่มชาติพันธุ์ การรับรู้ข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อ และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับขยะมูลฝอยและการจัดการ พบว่าประชาชนบนพื้นที่สูงที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกันมีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยแตกต่างกัน โดยที่ ประชาชนที่มีระดับ

การศึกษาดังมีพฤติกรรม มีพฤติกรรมกำจัดขยะมูลฝอยดีกว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่า กลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทย (คนเมือง) มีพฤติกรรมกำจัดขยะมูลฝอยและพฤติกรรมกำจัดขยะมูลฝอยก่อนทิ้งและการนำไปใช้ประโยชน์ดีกว่ากลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยภูเขา และในทำนองเดียวกัน ประชาชนที่มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อมากมีพฤติกรรมกำจัดขยะมูลฝอย และพฤติกรรมกำจัดขยะมูลฝอยดีกว่าประชาชนที่มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อน้อย แต่ในทางกลับกัน ประชาชนที่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับขยะมูลฝอยและการจัดการน้อย มีพฤติกรรมกำจัดขยะมูลฝอยก่อนทิ้งและการนำไปใช้ประโยชน์ และพฤติกรรมกำจัดขยะมูลฝอยดีกว่ากลุ่มที่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับขยะมูลฝอยและการจัดการมาก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

Independent Study Title The Behavior of Solid Waste Management of Residents in
Highland Areas : A Case Study of Tambon Pong Yaeng,
Amphoe Mae Rim, Changwat Chiang Mai

Author Miss Sineenat Honhuta

Degree Master of Arts (Man and Environment Management)

Independent Study Advisor Assoc. Prof. Phangpect Dhanasin

ABSTRACT

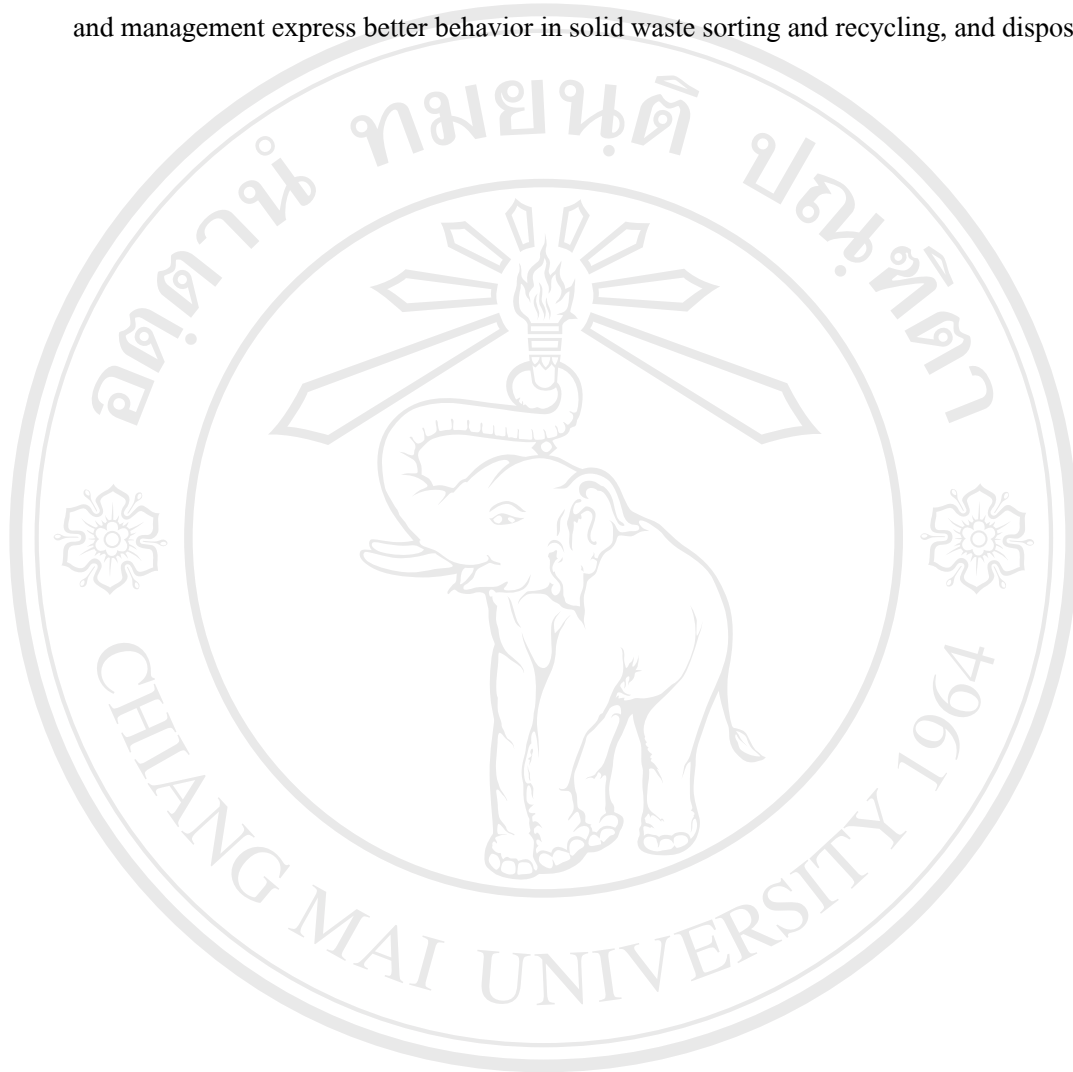
This research is aimed to study behavior of solid waste management of residents in highland areas and also compare different personal factors toward solid waste management in highland areas of Tambon Pong Yaeng, Amphoe Mae Rim, Changwat Chiang Mai .

This study is a survey research. The sampling group is the heads of households or housewives from 9 villages in Tambon Pong Yaeng, Amphoe Mae Rim, Changwat Chiang Mai. A sample consists of 191 households by applying multi-stage random sampling method; and the tools for the study are questionnaire, non-participant observation, and interview. Data analysis has been performed based on frequency, percentage, mean, standard deviation. Hypothesis tested is conducted by T-test and ANOVA.

The study of behavior includes three steps of solid waste management: storage and collection; sorting and recycling; and disposal. It is found that the behavior of these three steps in management of most samples of highland residents are in intermediate level.

The comparative study on behavior of residents on highland area with different personal factors which are education level, tribes, media perception, understanding, shows different behaviors in solid waste management. The higher educated residents of highland areas perform better in solid waste disposal. The non-hill tribe villager residents of highland areas perform in solid waste storage and collection, sorting and recycling better than the hill tribe

villager residents, similarly the more media perception, the better behavior in solid waste storage and collection, sorting and disposal. Vice versa, residents with less understanding in solid waste and management express better behavior in solid waste sorting and recycling, and disposal.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved